

Bemærkninger til forslaget

Nu hvor spørgsmålet om ejerboligernes rentefradrag igen er aktualiseret og regeringen lægger op til et mindre lapperi på området, har VS fundet det nødvendigt at fremsætte forslag til en mere dybtgående løsning på problemet.

VS-forslaget indebærer, at skatteyderne i løbet af en forholdsvis kort årrække (8–10 år) slipper for at betale de ejerboligsubsidier, som nu beløber sig til 10–12 mia kr. årlig.

Afviklingen sker på en måde, så ingen af de nuværende ejere rammes af den, men at de allerfleste – og specielt pensionister og andre lavindkomstgrupper – vil få en lempeligere huslejeudvikling, end de ville få under det nuværende system.

I det følgende redegøres der udførligt for forslaget og dets virkninger, bl. a. på baggrund af den opklaring, der fandt sted på foranledning af skatteudvalgets behandling af forslaget i forrige samling.

Generelt

Forslaget er en ajourført genfremsættelse af beslutningsforslag fremsat den 8. februar 1979 (se Folketings Tidende 1978–79, forhandlingerne sp. 7898, samt tillæg A sp. 3053).

Rentefradraget for ejerboliger har nået et sådant omfang, at det – alt andet lige – koster 10–12 mia kr. årligt i form af tabte skatteindtægter.

Imidlertid er fradragsretten ikke til gavn for parcelhusejere med jævne indtægter, som ikke spekulerer i belåning af værdistigningerne, men som blot ønsker et sted at bo, og som har valgt ejerboligen.

Dels er skattefordelen blevet kapitaliseret i højere huspriser, som har betydet, at de har måttet betale langt mere for deres bolig, end hvis skattefordelen ikke havde eksisteret. Dels har kapitaliseringen bidraget stærkt til inflationen, som er til skade for også disse befolkningsgrupper i alle andre sammenhænge. Dels sætter kapitaliseringen yderligere fart i værdistigningerne og dermed i ejendomsbeskatningen. Og endelig er disse befolkningsgrupper i deres egenskab af skatteydere selv

med til at betale den indirekte støtte på de 10–12 mia kr. årligt, som oven i købet fortrinsvis tilfalder de højeste indtægtsgrupper.

Den anden side af ejerboligernes skatteforhold er beskatningen af den såkaldte lejeværdi af egen bolig. Denne regel gør forholdene endnu mere asociale, idet det i praksis kun er pensionister og andre lavindkomstgrupper, som har haft deres bolig i mindst 15 år og aldrig har spekuleret i belåning af værdistigningen, der bliver ramt af denne bestemmelse.

Baggrunden for forslaget

I mange år har ligestilling mellem ejere og lejere været den udtalte målsætning. En sådan ligestilling har som sin vigtigste forudsætning en afskaffelse af den asocialt virkende og inflationsskabende skattefordel for ejerlejligheder.

I boligforliget af 1974 indgik en aftale om, at man skulle søge rentefradraget og lejeværdibeskatningen aftrappet. Der er ikke reelt gjort noget som helst for at udmønte denne aftale.

Behovet er ellers kun blevet større i mellemtiden. Siden aftalen blev indgået, har Boligselskabernes Landsforening og boligministeriet hver for sig fremlagt materiale, som overensstemmende viser, at støtten til ejerboligen er langt større end støtten til den almenyttige bolig, som dog ellers foregives at være det sociale element i boligsektoren. Endvidere har det økonomiske råd i sin rapport fra november 1976 fremlagt sine beregninger over forbrugsevnen, som viser, at den familie, der for 15 år siden købte ejerbolig, i den forløbne tid har haft 30 pct. større forbrugsmulighed på alle andre områder end den familie, der flyttede ind i en lejebolig.

I forbindelse med augustforliget såvel som ved SV-aftalen blev der afgivet løfte om indgreb over for kapitalgevinsterne og rentefradragene i ejerboligsektoren, og netop disse punkter blev af socialdemokratiet benyttet til at retfærdiggøre disse aftaler. Men ligesom ved 1974-boligforliget skete der det, at de øvrige aftalepunkter er gennemført med